

SBAO De Arend

ONDERWIJSONDERSTEUNINGSPROFIEL

POSTADRES
Postbus 475
8070 AL Nunspeet

BEZOEKADRES
Albert Neuhuyslaan 53
8072 HJ Nunspeet

T: 0341-252570
F: 0341-263965
E: sbo@arendnunspeet.nl

Inleiding

In verband met de invoering van het Passend Onderwijs per 1 augustus 2014 is dit schoolondersteuningsprofiel opgesteld. In dit ondersteuningsprofiel wordt de expertise van SBAO De Arend in kaart gebracht met als uitgangspunt de onderwijsbehoeften van de leerling.

Algemene gegevens

"Hij, die als een arend u draagt op zijn vlerken" (Deut. 32:11-12). Dit is een tekst uit de Bijbel. Uit deze tekst is ook de naam van de school ontstaan.

Leerlingen die ondanks de extra gegeven hulp binnen de basisschool vastlopen, vangen wij op, net als een arend die zijn jongen opvangt als ze dreigen te vallen. Ook wij als team weten ons door deze tekst gedragen. Wij noemen onze school een christelijke school omdat we de bijbel, het Woord van God, als bron zien voor ons doen en denken, ons onderwijs en het omgaan met de kinderen. Onze Christelijke school voor speciaal basisonderwijs is een streekschool. De kinderen van onze school komen uit verschillende kerkelijke milieus en ook wel uit buiten-kerkelijke gezinnen. De school heeft ook een taak inzake de vorming en begeleiding van deze kinderen. Vooraf bij toelating van een kind wordt dit aan de orde gesteld in een gesprek met de ouders. Onze Christelijke identiteit wordt uitgedragen in de lessen godsdienstonderwijs, dagopeningen en – sluitingen, kerst- en paasvieringen, omgang met elkaar en keuzes van middelen en methoden. De school is opgericht in 1976. De aanzet hiertoe is gegeven door het bestuur van de Stichting voor Prot. Chr. Speciaal- en Voortgezet Speciaal Onderwijs te Harderwijk e.o., nu Stichting EduCare. Sinds 1978 is de school gevestigd in een permanent schoolgebouw met een gymnastiek-accommodatie.

(tekst uit Schoolgids 2012-2013)

Contactgegevens

Postadres:

SBAO De Arend
Postbus 475
8070 AL Nunspeet

Bezoekadres:

Albert Neuhuyslaan 53
8072 HJ Nunspeet

T: 0341-252570

F: 0341-263965

E: sbo@arendnunspeet.nl

Onderwijsaanbod

Visie

Op "De Arend" bieden wij.....

- Een veilige, geordende (leer)omgeving waarbinnen uw kind zich gewaardeerd en geaccepteerd voelt;
- Een leerlijn waarbij we rekening houden met de mogelijkheden van uw kind;
- Een onderwijsklimaat dat gebaseerd is op de Bijbel, waarbij respect, geborgenheid en liefde de boventoon voeren;
- Leerkrachten die in staat zijn de kinderen bij hun ontwikkeling te helpen.

Het gaat er om leerlingen te leren hun eigen leven met al zijn mogelijke beperkingen niet te ondergaan, maar gaandeweg meer en meer zelf verantwoordelijkheid te nemen.

(tekst uit Schoolgids 2012-2013)

- Iedere leerling op de Arend is een unieke persoonlijkheid, met zijn/haar sterke en zwakke kanten. Dit geldt dus ook voor de zorgleerlingen (zie definitie zorgleerling)
- De sterke punten van iedere leerling op de Arend worden benut.
- Het welbevinden van het kind, met daaruit zijn sociaal-emotionele ontwikkeling en sociale vaardigheden, is de basis voor verdere (cognitieve) ontwikkeling.
 - Als gevolg daar van willen we dat leerlingen op hun beheersingsniveau werken. Dit biedt de leerling meer ontwikkelingskansen.
 - We gaan uit van ontwikkelingskansen: de mate van ontwikkeling is bepalend voor de wijze waarop het kind wordt begeleid.
 - Niet voor alle leerlingen is de Arend de meest geschikte school (zie de alinea over de grenzen van de zorg).

Pedagogisch klimaat

De kinderen die bij ons op school worden geplaatst hebben allemaal een verschillende reden waarom ze op De Arend worden aangemeld. Vaak hebben ze moeite met het schoolse leren, hebben ze weinig zelfvertrouwen of kunnen ze zich slecht concentreren en zijn beweeglijk. Door onze kleinschaligheid en aanpak van het leerproces zijn we in staat veiligheid, regelmaat en structuur aan te bieden. Als leerkrachten proberen we naast het kind te staan en open te staan voor de specifieke hulpvraag van ieder kind (onderwijs op maat). Daarbij gaan we uit van duidelijke grenzen. Hierdoor ontstaat er een veilige leeromgeving. De grens wordt bereikt als leerlingen zelf in gevaar komen (individuele ontwikkeling) of als de groep niet tot verdere ontplooiing komt door het gedrag van een individuele leerling. Als team vinden we het belangrijk een open en constructief gesprek met de ouders te blijven voeren, zodat opvoeding thuis en aanpak school in elkaars verlengde liggen. Dit in het belang van de ontwikkeling van het kind. Sommige gedragsproblemen kunnen immers verergeren door keuzes in de opvoedingssituatie. Wel vinden we het belangrijk om goed te luisteren naar de ouders bij gedragsproblemen: 'raken' we elkaar in onze zorg en aanpak of is er verschil van zienswijze?

(tekst uit Schoolgids 2012-2013)

Organisatie

Met ingang van 2012-2013 zijn de leerlingen verdeeld over 8 groepen. Iedere groep wordt aangeduid met een letter: a t/m h. Per 1 januari 2013 is daar een 9^e (instroom) groep bijgekomen (groep x) Met de lettergeving willen we de vergelijking met de groepen 1 t/m 8 uit het basisonderwijs voorkomen, omdat wij niet werken met het leerstofjaarklassensysteem (=vaste leerstof per groep). Ieder kind werkt op zijn eigen niveau. De groepen worden ingedeeld op grond van de volgende lijst:

- leeftijd
- leervorderingen
- sociaal-emotionele ontwikkeling
- past het kind bij de andere kinderen van de groep
- past het kind bij de leerkracht

Niet ieder kind doorloopt zodoende elke groep. Soms komt het voor dat een kind nog een (half) jaar in dezelfde groep blijft. Dit is geen zitten blijven, omdat de leerling verder gaat met de leerstof waar het was gebleven. Er wordt bij bepaalde vakken met klassendoorbreekende niveaugroepen gewerkt. Binnen iedere groep wordt bij de instructie zo mogelijk gebruik gemaakt van niveaugroepen. Dit hangt af van de samenstelling van de groep.

(tekst uit Schoolgids 2012-2013)

Het ontwikkelingsperspectief

De kinderen die bij ons op school komen, hebben meestal een achterstand in hun cognitieve- en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. De achterstand in hun cognitieve ontwikkeling zien we terug in de leerstof die ze beheersen. Deze achterstand kan oplopen tot wel meer dan 3 jaar! De achterstand in de sociaal-emotionele ontwikkeling zien we vaak terug in het gedrag van het kind. Dit kan variëren van niet geconcentreerd werken tot driftbuien. Om voor uw kind toch een goed onderwijsaanbod te kunnen bieden, wordt het dossier van uw kind door het zorgteam doorgenomen. De leerkracht van De Arend vult het dossier aan met actuele observatiegegevens. Ouders worden uitgenodigd voor een startplan gesprek. Op grond van het dossier en de observaties, stelt het zorgteam binnen 6 weken na plaatsing van het kind vast welk ontwikkelingsperspectief wij uw kind kunnen bieden. Op De Arend kennen we de volgende perspectieven: leidend tot praktijkonderwijs, leidend tot VMBO-BB (met of zonder LWOO ondersteuning), leidend tot VMBO-KB (met of zonder LWOO ondersteuning) en leidend tot VMBO-TL.

Bij dit perspectief hoort ook het onderwijsaanbod. In het schema hieronder brengen we dat in beeld. Voor de jonge leerlingen (tot een didactische leeftijd van 45) maken we een tussenperspectief. Dit wordt na bespreking een eindperspectief.

Ontwikkelingsperspectief	Leerrendementverwachting Tussenperspectief	Leerrendementverwachting Uitstroomperspectief
Praktijkonderwijs	50%	50%
VMBO-BB (+/- LWOO)	60%	60%
VMBO-KB (+/- LWOO)	80%	80%
VMBO-TL	100%	100%
Voor tussenperspectief terugplaatsing BaO		

Om dit schema te kunnen begrijpen geldt het volgende: bij het leerrendement kunt u een vergelijking maken met het gewone basisonderwijs, zie hieronder

<u>Leerrendement</u>	<u>Eindniveau basisonderwijs</u>
50%	Eind groep 5
60%	Halverwege groep 6
80%	(Bijna) eind groep 7
100%	Eind groep 8

(tekst uit Schoolgids 2012-2013)

Definitie zorg leerling

Wanneer spreken wij op de Arend over een zorgleerling?

Alle leerlingen die op de Arend zijn toegelaten zijn in zekere zin zorgleerlingen. Binnen de school van herkomst bleek m.b.t. deze leerlingen immers al een handelingsverlegenheid bij de leerkrachten. Op de Arend werken we standaard binnen een veilige pedagogische en didactische setting (zie visie). Daarnaast blijken er ook op de Arend leerlingen te zijn die extra (onderwijs)zorg behoeven. In dit document wil het team daarvan verantwoording afleggen en komen tot een gemeenschappelijk benadering en aanpak van deze leerlingen.

Zorgleerlingen op de Arend worden gekenmerkt door de volgende kenmerken:

Zorgleerlingen op de Arend worden gekenmerkt door de volgende kenmerken:

Ze:

(in kleiner lettertype het daarbij behorende waarneembare gedrag)

ontwikkelen zich bij sociaal-emotionele stabiliteit erg traag en/of:

- o het begeleiden aan de hand van een (individueel of groeps-) handlingsplan, laat (te) weinig effect zien. De vooruitgang bij de instrumentele vakken¹ is in het algemeen minder dan 40% en/of
- o hebben een ongunstig ontwikkelingsperspectief.

zijn sociaal-emotioneel labiel en/of:

- o hebben motivatieproblemen omdat de 'druk van het leren' (op dat moment) te groot is en/of
- o werken op het frustratieniveau (ipv instructie- of beheersingsniveau) en/of
- o ondervinden hinder van een ongunstig thuis- en milieusituatie.

zijn niet in staat tot zelfredzaamheid (zelfstandig naar toilet, aan- en uitkleden, eten) en/of

krijgen hulp die aansluit bij de behoeften van het kind:

- o emotionele stabiliteit is voorwaarde voor leren en/of
- o hulp op instructie/beheersingsniveau en/of
- o de sterke punten worden ingezet d.m.v. correctie, remediëring, compensatie of dispensatie² voor zwakke(re) punten.

Definitie

Op de Arend is een leerling een **zorgleerling** als:

- de leerling sociaal-emotioneel labiel is en/of
- de leerling sociaal-emotioneel leeftijdsadequaat handelt en het effect van het onderwijs kleiner dan 40% is.

Grenzen

- als er sprake is van stilstand in ontwikkeling op 'voorschools-niveau' (cluster 3) en de leerling zich emotioneel vervreemt van de school (ongelukkig, klachten) en/of
- als de aanpak van het gedrag niet leidt tot structurele oplossingen, leerling vergt individuele benadering (cluster 4) die door de Arend niet te geven is, dit gaat ten koste van de leerling en de leerkracht en/of
- (toevoeging okt. 2008) de interventies vanuit de ambulante begeleiding niet leiden tot het gewenste resultaat (leerlinggebonden financiering).
- (toevoeging okt. 2009) als er sprake is van onvoldoende zelfredzaamheid m.b.t. de zindelijkheid en hierbij geen medische verklaring is bijgevoegd. Als er wel sprake is van medische problematiek, dient per leerling te worden nagegaan of de zorg die de leerling vraagt ook door ons kan worden geboden in praktische zin.

¹ Onder instrumentele vakken verstaan we rekenen en wiskunde, technisch lezen, begrijpend lezen en spelling.

² Corrigeren is het geven van hulpmiddelen die de moeilijkheid verbetert of oplost (bv. een bril..).

Remediëren is het geven van extra oefening/instructie om de moeilijkheid te verbeteren c.q. meer op te lossen.

Compenseren is het benutten van de sterke kanten van een leerling bij het verbeteren van moeilijkheden.

Dispenseren is het geven van faciliteiten om verder te gaan met de stof (bv. gelezen teksten)

Corrigeren en remediëren past vooral bij jongere kinderen, compenseren en dispenseren vooral bij oudere.

Speciale onderwijszorg op De Arend

Middels onderstaand schema wordt inzichtelijk hoe wij op De Arend vorm geven aan het profiel: brede zorgschool.

Wat is een brede zorgschool

De brede zorgschool vangt meerdere categorieën leerlingen met speciale onderwijsbehoeften op, bijvoorbeeld slechtzienden, kinderen met ernstige spraak- en taalmoeilijkheden en leerlingen met ASS. Een school met dit profiel vangt 2/3 van de geïndiceerde leerlingen op. (4%). Voor een school in het primair onderwijs omvat dat ook een groot deel van de huidige SBO-populatie.

(Bron: <http://www.bureauleren.nl/passendonderwijs.htm>)

Schematisch weergegeven

Speciale onderwijszorg op brede zorgschool		
Veld	Setting	
	Binnen de klas	Binnen de school
Hoeveelheid aandacht en tijd	<ul style="list-style-type: none"> De groepen zijn kleiner (max. 17 l.l.) (De groep jonge risico kinderen max. 12 l.l.) Enkele groepen hebben voor enkele dagdelen/dagen een stagiaire ter beschikking. Groep B heeft een vaste klasse assistent voor enkele dagen in de week. Inzet van de klasse assistent wordt bepaald door de hulpvraag in de groep(en) Resultaten van leerlingen worden minstens 2 keer per jaar met ouders besproken. Er is structureel een groepsbespreking, iedere groep wordt minimaal 2 keer per jaar besproken. Er wordt gewerkt met een leerlingvolgsysteem waarin alle noodzakelijke elementen voor het kunnen schrijven van een OPP zijn opgenomen, alsmede de vervolgacties. 	<ul style="list-style-type: none"> Extra ondersteuning door onderwijsassistent(es) met RT functies en/of IB'er voor enkele dagen in de week Op de school zijn 2 onderwijsassistentes werkzaam met een totale omvang van 1 fte. Orthopedagoog voor enkele dagen in de week Vakleerkracht gym
Onderwijsmaterialen	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt gewerkt met groepsplannen voor de vakken rekenen, technisch-, en begrijpend lezen en spelling, dit zijn tevens de vakken die groepsdoorbrekend (op niveau) worden aangeboden. Er wordt onderwijs op maat gegeven. Voor iedere leerling is er voor bovenstaande vakken een individuele leerlijn. Deze is gekoppeld aan het verwachte ontwikkelingsperspectief. Het materiaal wordt aangepast aan de specifieke wijze van leren van het individuele kind. CITO-toetsen worden passend bij het huidige niveau van de leerling afgenomen. Er is aanvullende remediërend materiaal, behorende bij de gebruikte lesmethoden van lezen, rekenen, taal. Er zijn speciale leerlijnen rekening 	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt door de hele school gewerkt met de sociale vaardigheidsmethode "Leefstijl" daarnaast heeft elke leerkracht de hierbij behorende cursus gevolgd. Onderwijsmaterialen gericht op de onderwijsbehoeften van leerlingen zijn op diverse plaatsen binnen de school te vinden of via het zorgteam te verkrijgen.

	<p>houdend met het uitstroomperspectief van de leerling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt lesstof aangeboden vanuit leerlijnen die gebaseerd zijn op de kerndoelen. • Het pedagogisch klimaat is gunstig, respectvol en duidelijk: kind wordt als partner beschouwd in het (eigen) leerproces. 	
Ruimtelijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • De RT'er, IB'er en logopedist hebben binnen de school hun eigen werkruimte. Daarnaast is er een grote aula met tafelgroepjes. • In de lokalen zijn mogelijkheden om hoeken af te schermen en leerlingen een ietwat afgezonderde werkplek te geven. 	<ul style="list-style-type: none"> • De ruimte van de AB'er of het kantoor van de directie kan gebruikt worden voor andere functies zoals time-out • De ruimte van de administratie/conciërge kan gebruikt worden voor verzorging. Daarnaast zijn er meerdere collega's BHV'er en is er permanent één van hen aanwezig in de school. • Indien nodig is er de mogelijkheid om aparte werkplekken te creëren (in diverse stafruimtes) waar leerlingen onder toezicht hun werk kunnen doen.
Expertise	<ul style="list-style-type: none"> • (Bijna) alle leerkrachten beschikken over een master-SEN opleiding of diploma speciaal basisonderwijs of zijn hiertoe in opleiding • Middels verplichte interne scholingen wordt gewerkt aan kennis(verbreding) • Er wordt gewerkt volgens het model HGW 	<ul style="list-style-type: none"> • Afgestudeerde master SEN leerkrachten hebben een specialiseringsroute gekozen (gedrag en/of leren) • Viermaal per jaar groepsbesprekingen/leerlingbesprekingen met het zorgteam bestaande uit directeur, orthopedagoog en intern begeleider, gericht op didactische en sociale ontwikkeling van leerlingen. Leidraad hierbij is het model HGW • Orthopedagoog is in opleiding tot generalist • Logopedist volgt opleiding toegepaste psychologie • LC leerkracht volgt opleiding leren en innoveren • Experts m.b.t voorkomende stoornissen en beperkingen: Fysiotherapeut op oproepbasis, Logopedist voor enkele dagen in de week, Schoolmaatschappelijk werk op oproepbasis • Interne trainingen: <ul style="list-style-type: none"> -Kanjertaining (individueel-, subgroep-of groepsniveau) -Vriendentraining (individueel-, groepsniveau)
Samenwerking met andere instanties	<ul style="list-style-type: none"> • De IB'er, RT'er, zorgteam en leerkrachten werken regelmatig samen met professionals van externe instanties als: RIAGG, GGD, Bureau Jeugdzorg • De IB'er of directeur observeert het handelen van de leerkracht op allerlei gebieden. • Één keer in de 6 weken is er een multidisciplinair overleg met schoolmaatschappelijk werk, gezondheidszorg. Daarnaast worden voor zorgleerlingen gesprekken gevoerd met bureau jeugdzorg, pleegzorg. De inhoud van het overleg zijn praktisch gericht en niet wetenschappelijk. • De onderwijskundige rapporten worden door ons 'op maat' geschreven en 	<p>Externe experts zijn op afroep beschikbaar als daar behoefte aan is, te denken valt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stichting Bartiméus • Straathoekwerk Nunspeet • Combinatiefunctionarissen (in dienst van de gemeente Nunspeet met hun werkplek op de Arend) gericht op onderwijs/sport/jongerenwerk/gezondheid.

	<p>onderbouwd met onderzoek. Ouders krijgen alle ruimte om hun eigen verhaal daarbij aan te geven. Dit gaat integraal naar de vervolgschool.</p>	
--	--	--

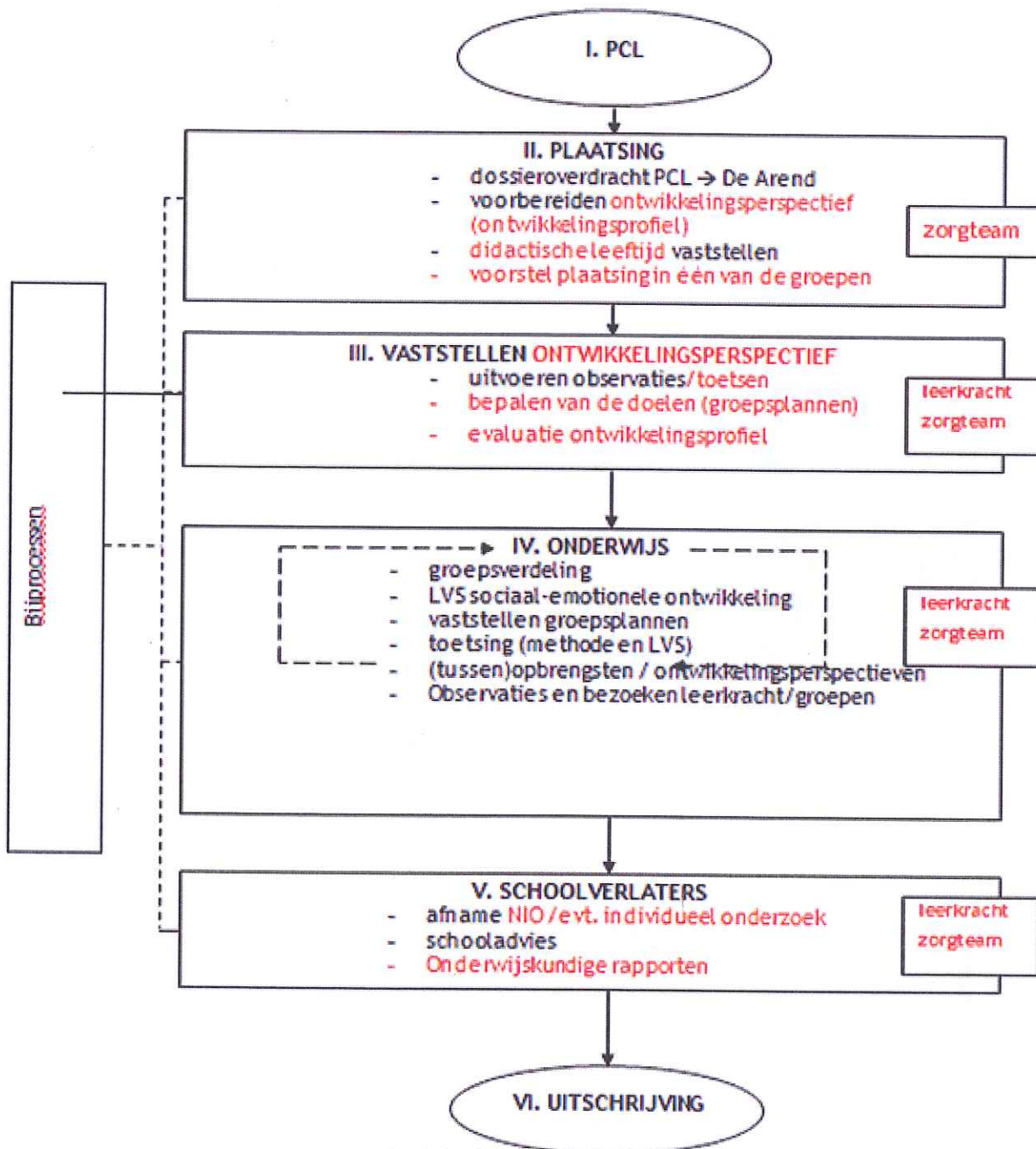
	Netwerkschool	Smalle zorgschool	Brede zorgschool	Inclusieve school
Hoeveelheid aandacht en tijd	✓	✓	✓	x
Onderwijsmaterialen	✓	✓	✓	✓
Ruimtelijke omgeving	✓	✓	✓	x
Expertise	✓	✓	✓	x
Samenwerking met andere instanties	✓	✓	✓	x

Bovenstaand schema geeft aan dat SBAO de Arend volledig binnen het profiel de Brede zorgschool past.

Hoofdprocesschema

Hieronder treft u het hoofdproces van het onderwijs zoals dat op de Arend gegeven wordt aan. Dit schema komt uit het kwaliteitshandboek

HOOFDPROCESSCHEMA DE AREND.]

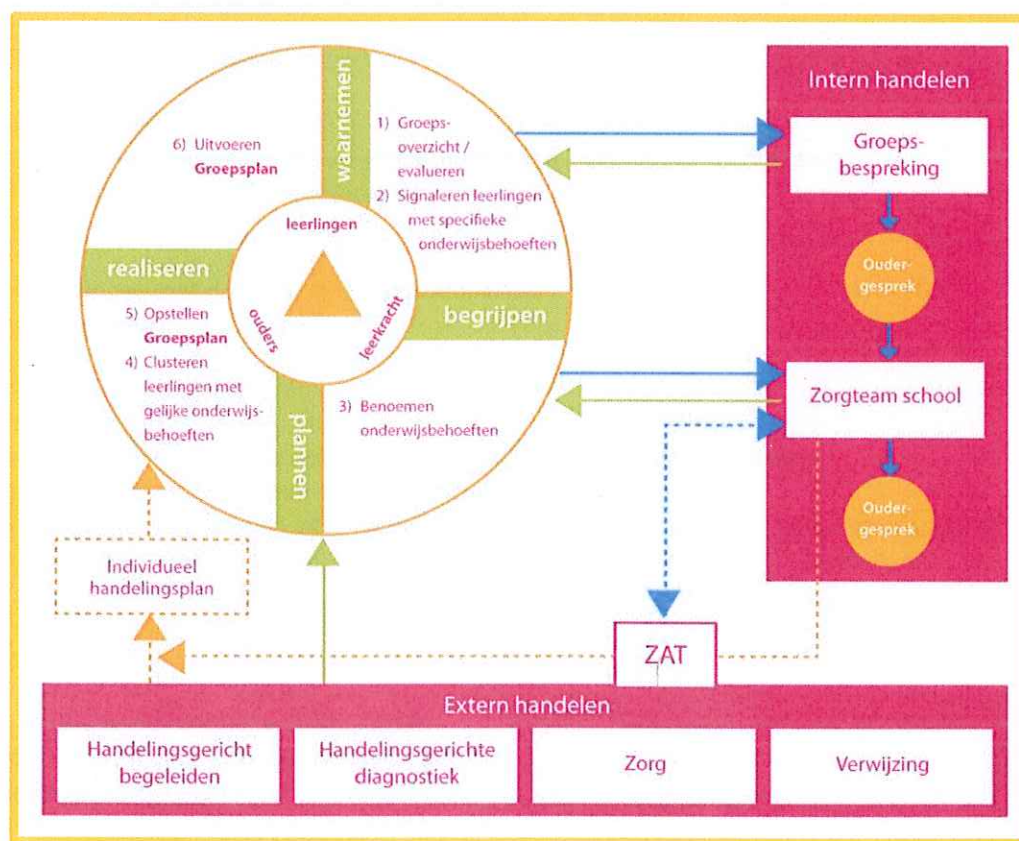

Handelingsgericht werken

Naast het hoofdprocesschema, is het Handelingsgericht Werken van grote invloed op het tegemoet komen van de onderwijsbehoeften van leerlingen op SBAO De Arend. Het HGW zorgt voor een overzichtelijke en cyclische werkwijze, waarbij de stappen door het team uitvoerbaar zijn.

De zeven uitgangspunten van het HGW:

1. De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal.
2. Het gaat om afstemming en wisselwerking.
3. De leerkracht doet ertoe.
4. Positieve aspecten zijn van groot belang.
5. We werken constructief samen.
6. Ons handelen is doelgericht.
7. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant. (Pameijer, Van Beukering, De Lange, 2011, pag. 15)

Bron: http://www.webklik.nl/user_files/2011_05/258426/1-zorgroute.jpg

Actiepunten gericht op Passend Onderwijs en Brede Zorgschool

Onderstaande schematisch weergegeven aandachtspunten zijn opgesteld door 2 gedragspecialisten van De Arend na aanleiding van het door hen uitgevoerde onderzoek. Deze (en onderstaande punten) dienen door de M.R na 4 jaar te worden geëvalueerd en bijgesteld.

Een schematische weergave van aandachtspunten ten aanzien van externaliserende en internaliserende gedragsproblemen/-stoornissen, maar ook een algemeen deel ten aanzien van het hele team. De punten aangaande de internaliserende en externaliserende problematiek zijn gekoppeld aan het Handelingsgericht werken.

Daarnaast is er een opsomming van punten die zijn toegevoegd of aangepast in het ondersteuningsprofiel van SBAO De Arend.

Internaliserend gedragsproblemen/-stoornissen

Waarnemen

1. **Groepsoverzicht/evalueren**
2. **Signaleren leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften**
 - Volgdocument bijhouden vanaf plaatsing leerling
 - Tijdig signaleren van kinderen die extra zorg nodig hebben en observaties vastleggen.
 - Heldere en concrete hulpvraag formuleren.

Begrijpen

3. **Benoemen onderwijsbehoeften**
 - Onderwijsbehoeften beschrijven
 - Collega's consulteren over internaliserend (ongrijpbaar) gedrag van leerlingen.
 - Heldere en concrete hulpvraag formuleren.

Plannen

4. **Clusteren leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften**
5. **Opstellen groepsplan**
 - Stappenplan en handelingsplan
 - Onderwijsbehoeften beschrijven
 - Collega's consulteren over internaliserend (ongrijpbaar) gedrag van leerlingen.
 - Volgen van studie en verdiepen in actuele literatuur
 - Handelingsplan/ stappenplan: observaties (plein, klas), elk jaar bijhouden, alles noteren. Op deze manier wordt het niet leerkrachtafhankelijk of een kind doorverwezen moet worden.

Realiseren

6. **Uitvoeren groepsplan**
 - Voorspelbaarheid over het eigen handelen
 - Alleen aandacht geven aan positief gedrag
 - Negatief gedrag: negeren
 - Kort en bondig reageren ook in verbale uitingen
 - Volgen van studie en verdiepen in actuele literatuur
 - Handelingsplan/ stappenplan: observaties (plein, klas), elk jaar bijhouden, alles noteren. Op deze manier wordt het niet leerkrachtafhankelijk of een kind doorverwezen moet worden.

Externaliserend gedragsproblemen/-stoornissen

Waarnemen

1. Groepsoverzicht/evalueren
2. Signaleren leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Evalueren:

- Time-out: plaats en tijd: per leerling vaststellen
- Het creëren/realiseren van een time-out ruimte.
- Voorspelbaarheid: tijd aangeven
- Schorsing: taakverdeling teamleden
- Contract
- Gebruik maken van handgreepstechnieken is volgens het team een goede werkwijze, maar hangt af van het kind en de situatie.

Signaleren:

- Stappenplan en handelingsplan maken
- Volgdocument bijhouden vanaf plaatsing leerling
- Tijdig signaleren van kinderen die extra zorg nodig hebben en observaties vastleggen.

Begrijpen

3. Benoemen onderwijsbehoeften
 - Onderwijsbehoeften beschrijven

Plannen

- Clusteren leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften
- Opstellen groepsplan

- Time-out: plaats en tijd: per leerling vaststellen en beschrijven
- Het creëren/realiseren van een time-out ruimte en beschrijven
- Stappenplan en handelingsplan opstellen
- Collega's consulteren over grensoverschrijdend gedrag van leerlingen.
- Heldere en concrete hulpvraag formuleren.
- Gebruik maken van handgreepstechnieken is volgens het team een goede werkwijze, maar hangt af van het kind en de situatie.
- Handelingsplan/ stappenplan: observaties (plein, klas), elk jaar bijhouden, alles noteren. Op deze manier wordt het niet leerkrachtafhankelijk of een kind doorverwezen moet worden.
- Voor de ondersteuning van grensoverschrijdend gedrag zie: protocol time-out-schorsing en verwijdering van leerlingen (januari 2013)

Realiseren

4. Uitvoeren groepsplan
 - Het creëren/realiseren van een time-out ruimte.
 - Voorspelbaarheid: tijd aangeven
 - Schorsing: taakverdeling teamleden
 - Contract opstellen bij herhaling
 - Heldere en concrete hulpvraag formuleren.
 - Voorspelbaarheid over het eigen handelen
 - Alleen aandacht geven aan positief gedrag
 - Negatief gedrag: negeren
 - Kort en bondig reageren ook in verbale uitingen
 - Gebruik maken van handgreepstechnieken is volgens het team een goede werkwijze, maar hangt af van het kind en de situatie.

Algemeen

- Stukje over wet en passend onderwijs
- Stukje doel ondersteuningsprofiel
- Inhoudelijk over Brede Zorgschool
- Gevolgen/veranderingen na 1 augustus 2014
- Het team inhoudelijk nog meer bieden ten aanzien van HGW
- Afspraken maken over het actueel houden van het ondersteuningsplan. De onderzoekers worden verantwoordelijk gemaakt om **1x in de 4 jaar** een update te doen. De wijzigingen worden daarna voorgelegd aan de MR. **Medezeggenschap**
De medezeggenschapsraad heeft op basis van artikel 11 sub r WMS een adviesbevoegdheid ten aanzien van de vaststelling of wijziging van het schoolondersteuningsprofiel.
<http://www.onderwijsgeschillen.nl/themadossier-passend-onderwijs/schoolondersteuningsprofiel/wettelijk-kader/> Geraadpleegd 19 mei 2013
- Professionalisering van het handelen en communiceren.
- Het geven en ontvangen van feedback.
- Het omgaan met verschillen in de begeleiding.
- De beschrijving van een 'zorgleerling' op SBAO De Arend.
- Gericht op het team: rekening houden met de wandelgangcultuur en verschil in uitvoering van beleid, accepteren en oog houden voor individuele verschillen en werken met kernkwadranten.
- SBAO De Arend is een brede zorgschool
- Arrangementen uitwerken a.d.h.v. 5 punten
- De term ondersteuningsprofiel wijzigen in schoolondersteuningsprofiel. In overleg met de directie een update plannen over 4 jaar.
- De Medezeggenschapsraad (MR) zal een belangrijke rol gaan spelen als het gaat om het ondersteuningsprofiel.
- Coach inschakelen of scholing op het gebied voor het creëren van openheid in het team: gesprekstechnieken
- Het werken met kernkwadranten om collega's bewust te laten worden van hun eigen kwaliteiten en het werken aan de hand van competenties.
- Het vergroten van kennis en vaardigheden door studie en literatuur (bijv. Groepsplan gedrag).
- Groepsbesprekingen zijn niet voldoende om de ontwikkeling van elk individueel kind te volgen daarom zal er met ingang van 1 augustus 2014 ook leerlingbesprekingen plaats vinden.
- Elke leerkracht is op de hoogte van de inhoud van het boek "Groepsplan gedrag"(Overveld, K. van (2012) Huizen: Pica)
- Groepsplannen en groepsoverzichten worden gescheiden, master student Lucia van de Put gaat hier met ingang van september 2013 verder onderzoek naar doen.
- Studiedagen ten aanzien van Passend Onderwijs.
- Werken aan de professionele houding. Eventueel een studiedag over de inhoud van een professionele houding in het SBAO.
- Het ondersteuningsprofiel doorsturen naar de scholen in het samenwerkingsverband.

Bij het opstellen van het vorige ondersteuningsprofiel is er een quickscan onder het personeel afgenomen. Hieruit voortvloeiend kwamen de volgende punten welke meegenomen dienen te worden in de evaluatie:

Hoeveelheid aandacht en tijd:

- Een (gering) aantal docenten vindt dat de leerlingen nog wel meer betrokken mogen worden bij hun leren en school.
- Het passende handelingsplan wordt nog onvoldoende met de ouders opgesteld
- De eindopbrengsten komen overeen met de verwachting (per uitstroomperspectief). Het 'opbrengstgericht werken' is nu nog meer een zaak van de directie dan van het team.

Onderwijsmaterialen:

- De effectiviteit van de instructie kan nog verbeteren. Inhoudelijk is de kwaliteit wel goed, maar een element als het aangeven van het lesdoel ontbreekt in de meeste gevallen.
- Er wordt nog niet in alle groepen en bij alle lessen individuele feedback op het leerproces en de leerinhouden gegeven.
- De rol van het ontwikkelingsperspectief moet groter: dit is de basis voor de differentiatie. Dit vraagt concrete acties: hoe kunnen we PRO en LWOO leerlingen binnen de groepen voldoende bieden en ondersteunen. Hoe voorkomen we 'terugval' van leerlingen met meer capaciteiten?

Expertise:

- De basiskennis is aanwezig bij iedere leerkracht. Toch is verdieping noodzakelijk, bijvoorbeeld rondom kinderen met (forsere) gedagsproblemen.

Periode 2011-2015

De komende schoolplanperiode (2011-2015) zullen we als team van De Arend benutten om het bereikte niveau vast te houden. Hiervoor zal de interne bedrijfsvoering (LVS, organisatie, werkvormen) jaarlijks worden vergeleken met de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen (w.o. de ontwikkelingen vanuit het SWV Boson).

De grootste verandering voor de komende vier jaar zal de rol van de leerkracht zijn: van een medewerker die les geeft en zich – deels – laat sturen door het zorgteam/management, zullen de leerkrachten als zelfstandig werkende professionals met een HBO+ opleiding aan de slag gaan: zij maken de planning, zij verantwoorden hun handelen. Het management/zorgteam zal op grond van de professionele dialoog (diepgaand spreken zonder waarde oordeel) de leerkrachten in dit proces ondersteunen.

Het ondersteuningsprofiel is nog in ontwikkeling en moet worden gezien als een proces. Een proces blijft altijd in beweging, vandaar dat het ondersteuningsprofiel nooit als compleet ervaren zal worden.

NULMETING BASISONDERSTEUNING

DE AREND

NUNSPEET

Ingevuld door:

Jantienus Ymker

Heidi Hoeven

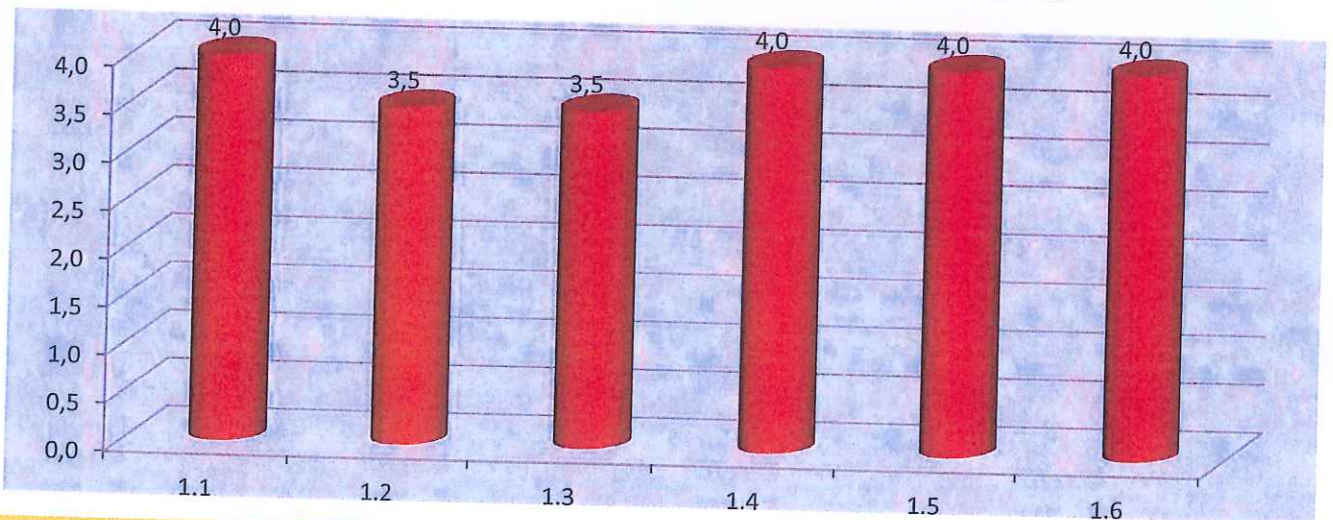
Samenvatting

Totalen

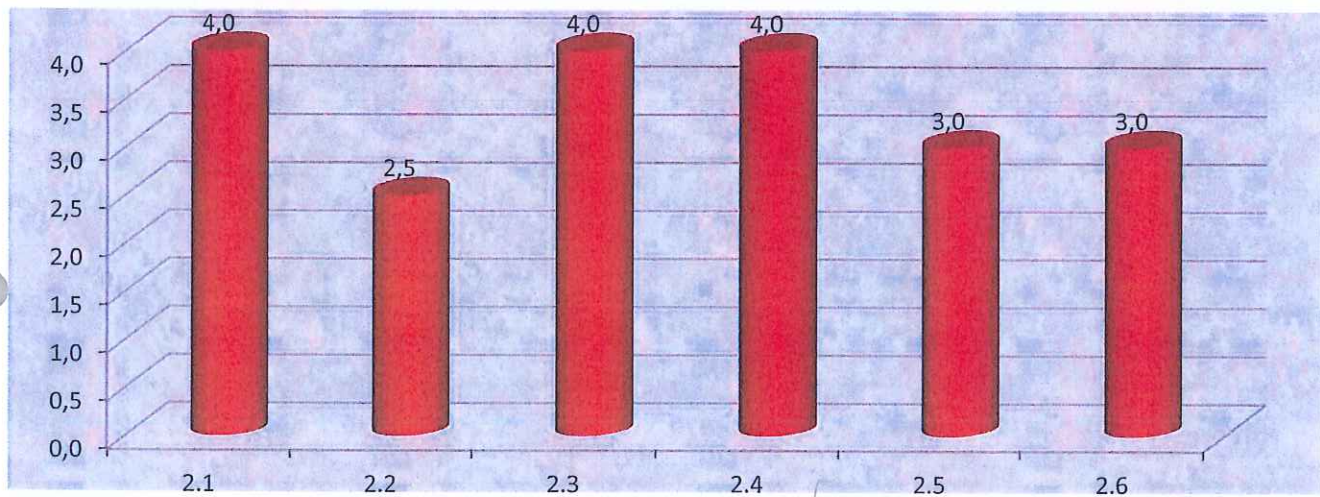
1	Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.	1	2	3	4	Gemiddelde
1.1	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.	0	0	0	2	4,0
1.2	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich voordoen.	0	0	1	1	3,5
1.3	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten.	0	0	1	1	3,5
1.4	Het personeel zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.	0	0	0	2	4,0
1.5	De school hanteert regels voor veiligheid en omgangsvormen.	0	0	0	2	4,0
1.6	Het personeel gaat vertrouwelijk om met informatie over leerlingen.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2		0		
		Aantal 3			2	
		Aantal 4				10
		Gemiddeld				3,8

Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.

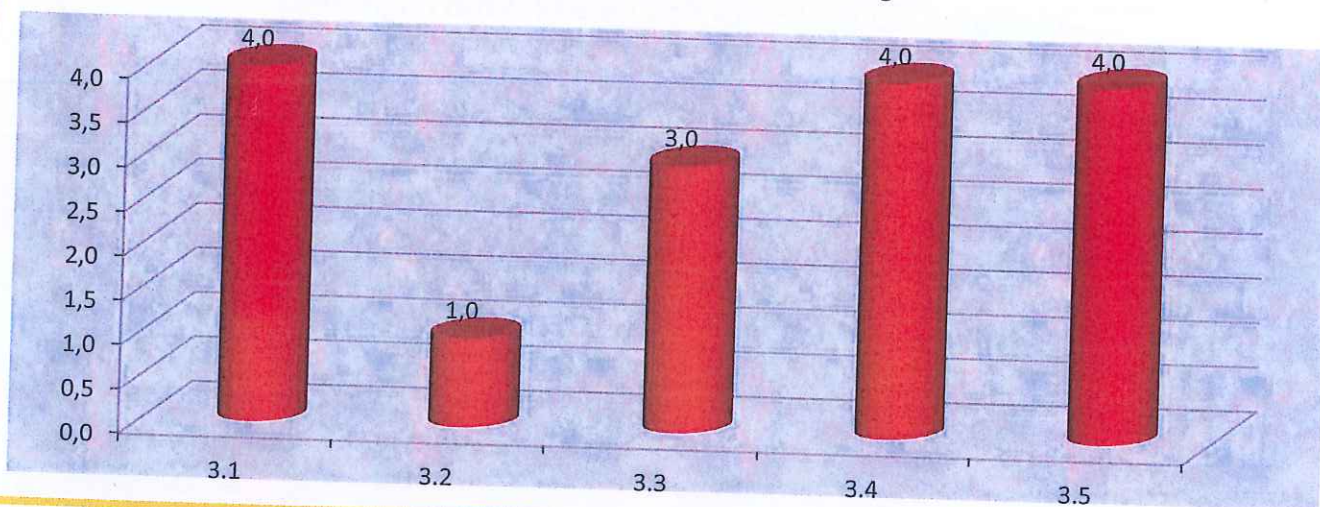
		1	2	3	4	Ge- middeld e
2	De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.					
2.1	De school heeft normen vastgesteld voor de resultaten die zij met de leerlingen nastreeft.	0	0	0	2	4,0
2.2	De normen bevatten in elk geval de referentieniveaus taal en rekenen.	0	1	1	0	2,5
2.3	Ten minste tweemaal per jaar worden de resultaten van de leerlingen geanalyseerd op schoolniveau, groepsniveau en individueel niveau.	0	0	0	2	4,0
2.4	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van leerlingen.	0	0	0	2	4,0
2.5	Het personeel volgt en analyseert systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.	0	0	2	0	3,0
2.6	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben.	0	0	2	0	3,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2		1		
		Aantal 3			5	
		Aantal 4				6
		Gemiddeld				3,4

De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.

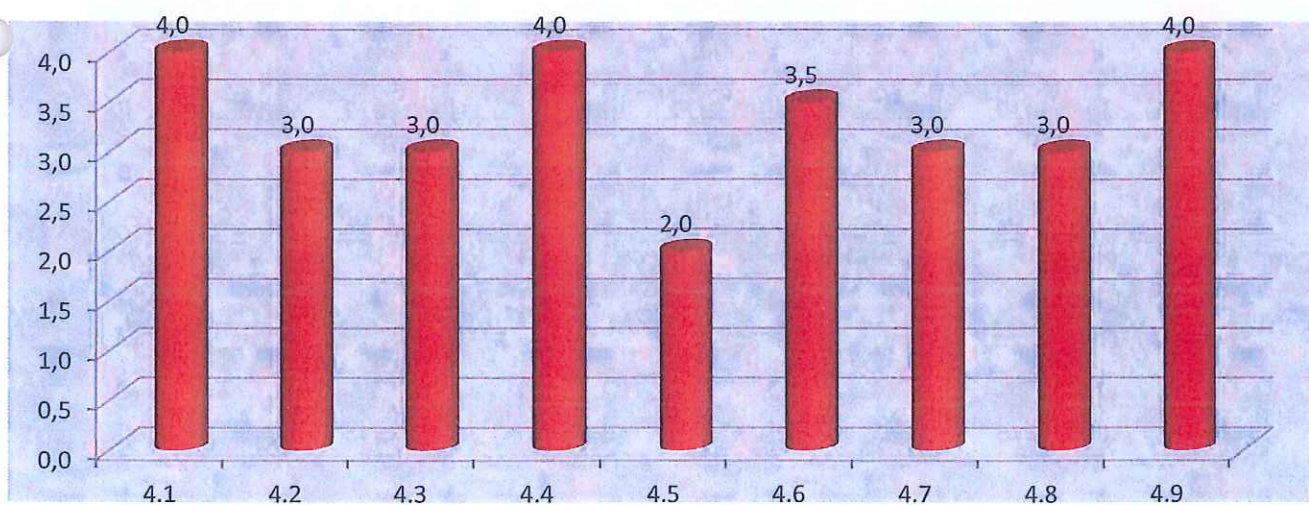
3 Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen.						Gemiddelde
		1	2	3	4	
3.1	De school past op grond van verzamelde toetsgegevens tweemaal per jaar de groepsplannen (zo nodig) aan.	0	0	0	2	4,0
3.2	De school past op grond van verzamelde toetsgegevens ten minste tweemaal per jaar de ontwikkelingsperspectieven voor individuele leerlingen (zo nodig) aan.	2	0	0	0	1,0
3.3	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de ondersteuning voor de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.	0	0	2	0	3,0
3.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.	0	0	0	2	4,0
3.5	De school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	2			
		Aantal 2		0		
		Aantal 3			2	
		Aantal 4				6
		Gemiddeld				3,2

Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen.

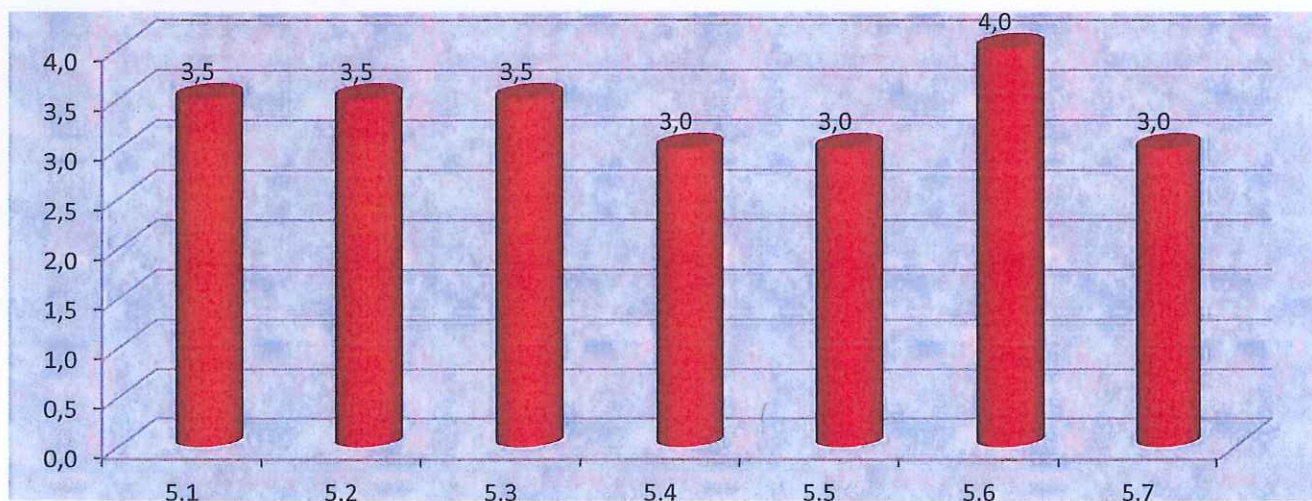
4	Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken.	1	2	3	4	Ge- middeld e	
4.1	De school heeft extra (orthodidactische) materialen voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	0	0	0	2	4,0	
4.2	Het personeel stemt de werkvormen af op verschillen tussen leerlingen.	0	0	2	0	3,0	
4.3	Het personeel geeft leerlingen met extra onderwijsbehoeften extra en directe feedback.	0	0	2	0	3,0	
4.4	De school gebruikt materialen en methoden die differentiatie mogelijk maken.	0	0	0	2	4,0	
4.5	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.	1	0	1	0	2,0	
4.6	Het personeel stemt de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	0	0	1	1	3,5	
4.7	Het personeel stemt de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	0	0	2	0	3,0	
4.8	Het personeel stemt de verwerking af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	0	0	2	0	3,0	
4.9	Het personeel stemt de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	0	0	0	2	4,0	
		Aantal 1	1				
		Aantal 2		0			
		Aantal 3			10		
		Aantal 4				7	
		Gemiddeld					3,3

Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken.

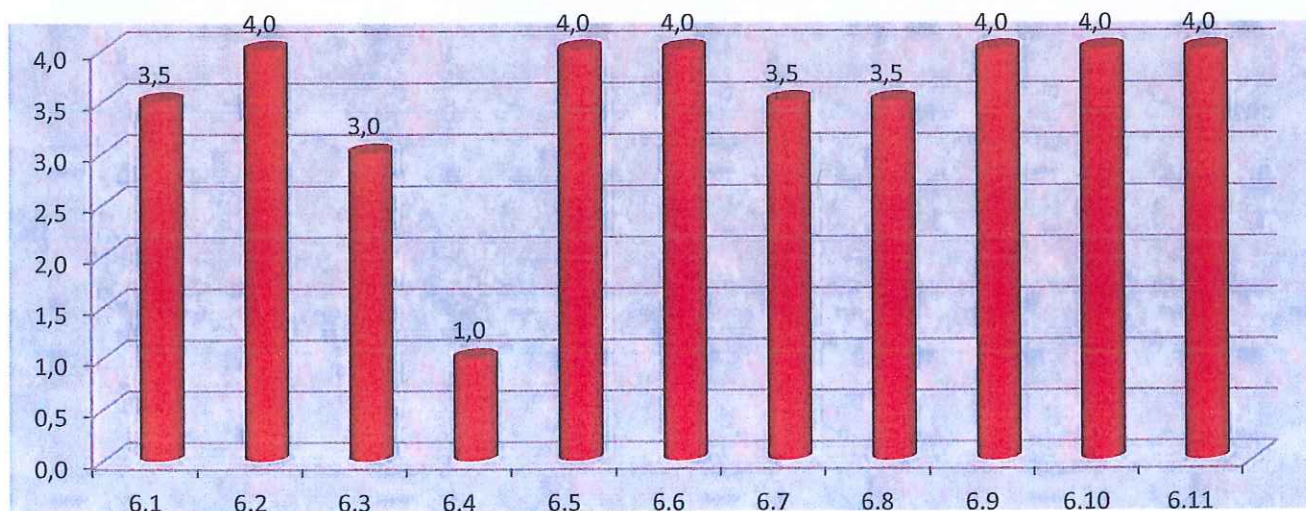
5	Het personeel werkt continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.	1	2	3	4	Gemiddelde
5.1	Het personeel beschikt over didactische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	0	0	1	1	3,5
5.2	Het personeel beschikt over organisatorische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	0	0	1	1	3,5
5.3	Het personeel beschikt over pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	0	0	1	1	3,5
5.4	Het personeel staat open voor reflectie en voor ondersteuning bij hun handelen.	0	0	2	0	3,0
5.5	Het personeel werkt continu aan handelingsgerichte vaardigheden.	0	0	2	0	3,0
5.6	Het personeel krijgt de mogelijkheid in teamverband te leren en te werken.	0	0	0	2	4,0
5.7	Het personeel wordt gestimuleerd en gefaciliteerd voor deelname aan lerende netwerken over de leerlingenondersteuning.	0	1	0	1	3,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2		1		
		Aantal 3			7	
		Aantal 4				6
		Gemiddeld				3,4

Het personeel werkt continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.

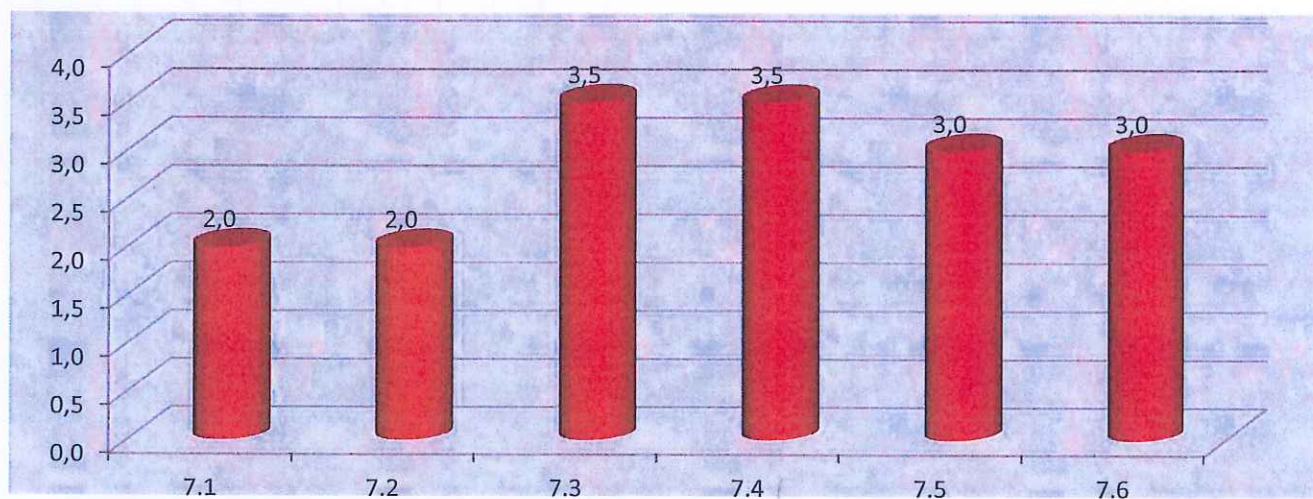
Voor alle leerlingen is een ambitieus ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld.		1	2	3	4	Gemiddelde
6						
6.1	Het OPP heeft een vaste structuur volgens een vast format.	0	0	1	1	3,5
6.2	Het OPP bevat in elk geval tussen- en einddoelen.	0	0	0	2	4,0
6.3	Het OPP bevat in elk geval een leerlijn die gekoppeld is aan de referentieniveaus taal en rekenen.	0	0	2	0	3,0
6.4	Het OPP bevat de inzet van middelen en extra menskracht.	2	0	0	0	1,0
6.5	Het OPP is handelingsgericht opgesteld.	0	0	0	2	4,0
6.6	Het OPP bevat evaluatiemomenten.	0	0	0	2	4,0
6.7	Het OPP maakt deel uit van het leerlingdossier.	0	0	1	1	3,5
6.8	Het OPP heeft een integraal karakter (één-kind-één-plan).	0	0	1	1	3,5
6.9	Het OPP is leidend voor het personeel en eventuele externe begeleiders.	0	0	0	2	4,0
6.10	De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een OPP vast.	0	0	0	2	4,0
6.11	De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform OPP en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	2			
		Aantal 2		0		
		Aantal 3			5	
		Aantal 4				15
		Gemiddeld				3,5

Voor alle leerlingen is een ambitieus ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld.

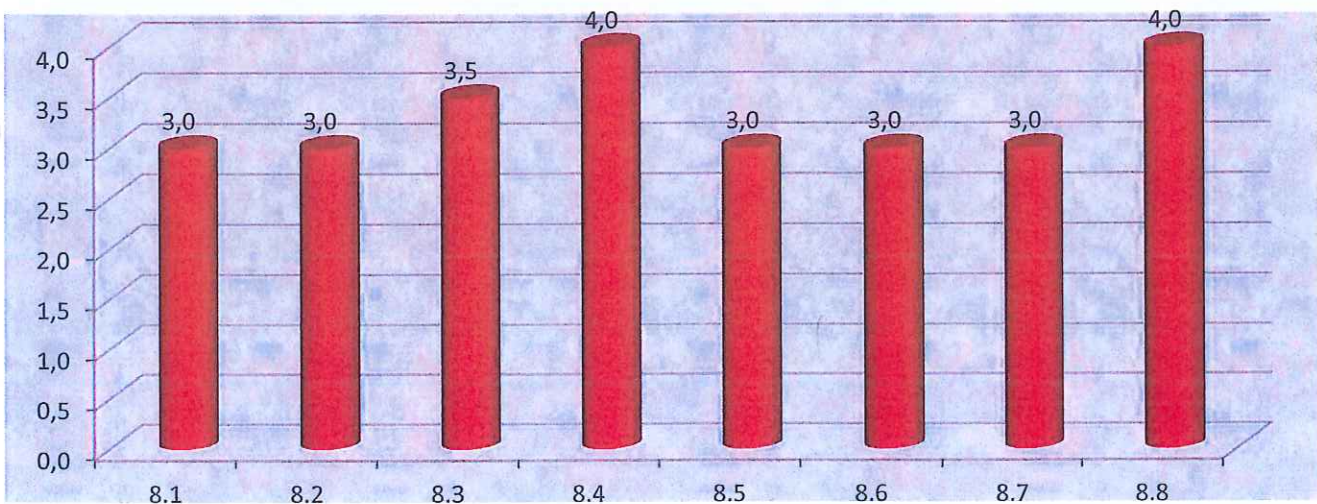
		1	2	3	4	Ge- middeld e
7	De school draagt leerlingen zorgvuldig over.	1	2	3	4	
7.1	Bij leerlingen met extra onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats van de voorschoolse voorziening of de vorige school.	0	2	0	0	2,0
7.2	Het OPP van een leerling sluit aan bij het OPP van de voorschoolse voorziening of de vorige school van de leerling.	1	0	1	0	2,0
7.3	Het OPP van leerlingen wordt binnen de school warm overgedragen bij de overgang naar een volgende groep of een volgende leraar.	0	0	1	1	3,5
7.4	Het OPP van leerlingen wordt warm overgedragen bij de overgang naar een andere school.	0	0	1	1	3,5
7.5	De school koppelt in het eerste jaar de ontwikkeling van leerlingen met extra onderwijsbehoeften terug naar de voorschoolse voorzieningen of de vorige school.	0	0	2	0	3,0
7.6	De school volgt de leerlingen die de school hebben verlaten ten minste gedurende drie jaar v.w.b. a. cognitief leerrendement en b. sociaal - emotionele ontwikkeling .	0	0	2	0	3,0
		Aantal 1	1			
		Aantal 2		2		
		Aantal 3			7	
		Aantal 4				2
		Gemiddeld				2,8

De school draagt leerlingen zorgvuldig over.

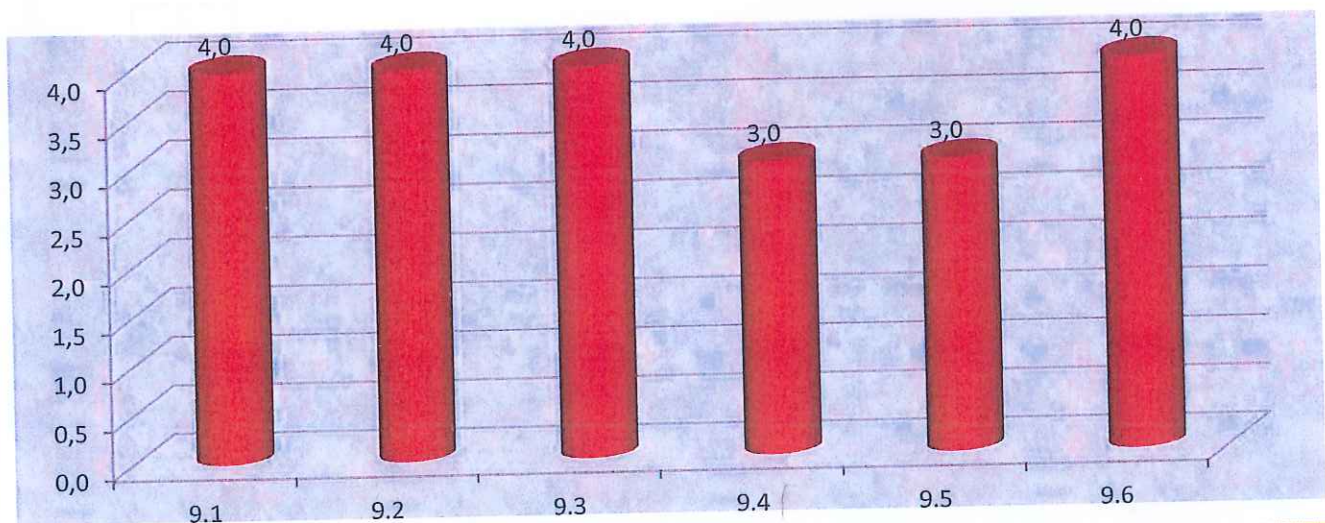
8	Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de ondersteuning.	1	2	3	4	Gemiddelde
8.1	De school bevroegt ouders regelmatig over de wensen en verwachtingen bij de begeleiding van hun kinderen.	0	0	2	0	3,0
8.2	Het personeel bevroegt ouders regelmatig over hun ervaringen met hun kind thuis en hun kennis van de ontwikkeling van hun kin op school en thuis.	0	0	2	0	3,0
8.3	De school voert met ouders een intakegesprek bij aanmelding.	0	0	1	1	3,5
8.4	De school informeert ouders tijdig en regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling van hun kinderen.	0	0	0	2	4,0
8.5	De school betreft ouders bij het opstellen en evalueren van het onderwijsondersteuningsarrangement.	0	0	2	0	3,0
8.6	De school maakt samen met ouders afspraken over de begeleiding en wie waarvoor verantwoordelijk is.	0	0	2	0	3,0
8.7	Als een leerling de school verlaat, stelt de school samen met de ouders en de leerling een (onderwijskundig) rapport op. Ouders ontvangen een kopie.	0	0	2	0	3,0
8.8	De school ondersteunt ouders en leerlingen bij de overgang naar een andere school.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2		0		
		Aantal 3			11	
		Aantal 4				5
		Gemiddeld				3,3

Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de ondersteuning.

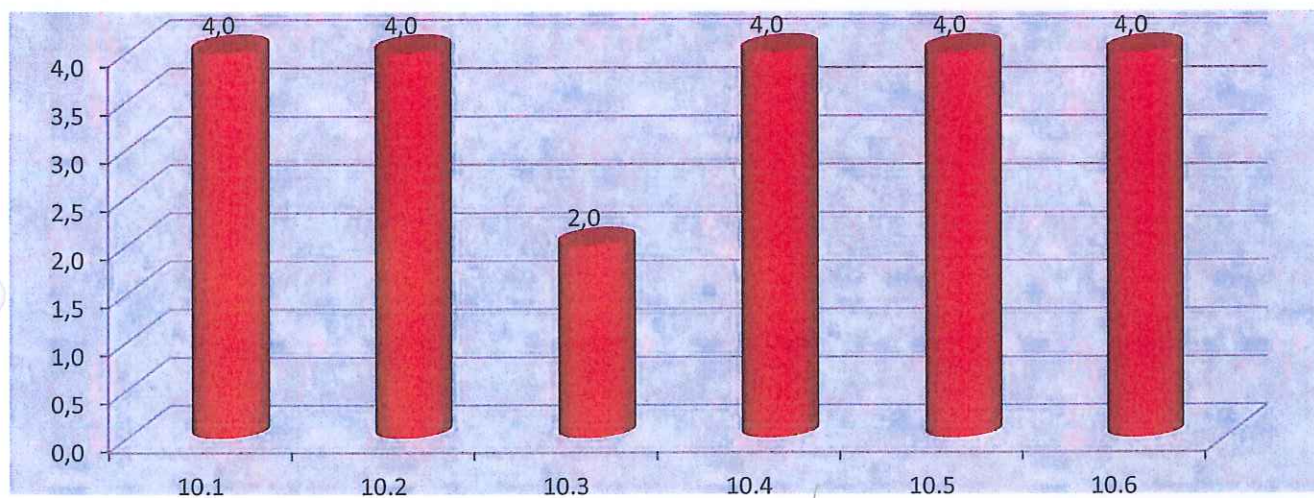
9 De school voert een helder beleid op het terrein van de leerlingenondersteuning.		1	2	3	4	Gemiddelde
9.1	De school heeft een expliciete visie op leerlingenondersteuning.	0	0	0	2	4,0
9.2	Deze visie wordt gedragen door het hele team.	0	0	0	2	4,0
9.3	De school heeft vastgelegd wat een leerling met extra onderwijsbehoeften is.	0	0	0	2	4,0
9.4	De procedures en afspraken over leerlingenondersteuning zijn duidelijk.	0	0	2	0	3,0
9.5	De inzet van ondersteuningsmiddelen is duidelijk.	0	0	2	0	3,0
9.6	De school weet wat onderwijsbehoeften van haar leerlingen zijn.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2		0		
		Aantal 3			4	
		Aantal 4				8
		Gemiddeld				3,7

De school voert een helder beleid op het terrein van de leerlingenondersteuning.

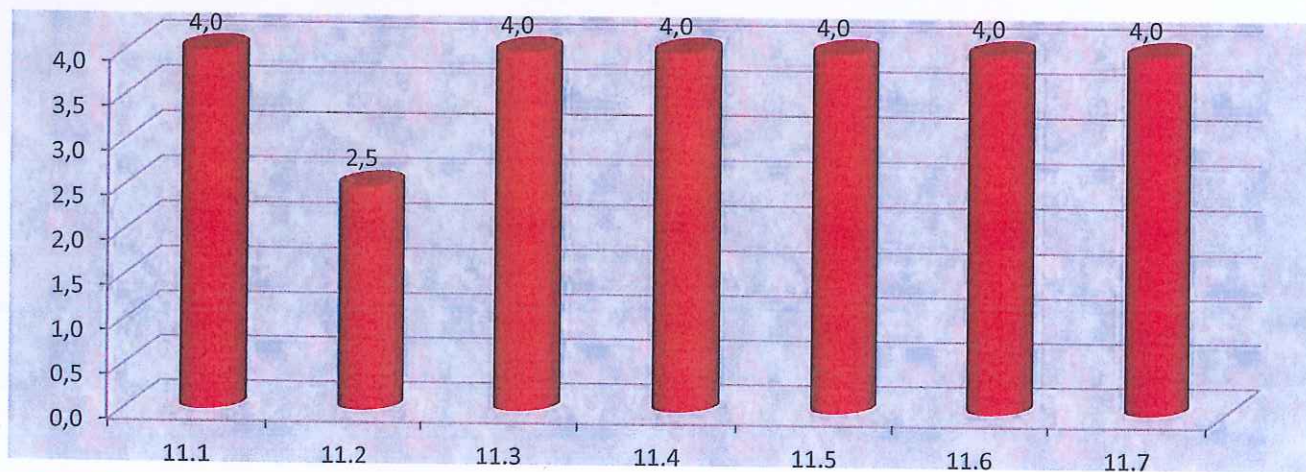
10	De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld	1	2	3	4	Gemiddelde
10.1	Het ondersteuningsprofiel is na overleg met het team vastgelegd.	0	0	0	2	4,0
10.2	De MR stemt in met het ondersteuningsprofiel.	0	0	0	2	4,0
10.3	Het ondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids.	0	2	0	0	2,0
10.4	Het ondersteuningsprofiel bevat een oordeel over de kwaliteit van de basisondersteuning.	0	0	0	2	4,0
10.5	Het ondersteuningsprofiel bevat een beschrijving van het aanbod van de school aan onderwijs, begeleiding, expertise en voorzieningen.	0	0	0	2	4,0
10.6	Het ondersteuningsprofiel biedt aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling van de leerlingenondersteuning.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2	2			
		Aantal 3	0			
		Aantal 4			10	
		Gemiddeld				3,7

De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld

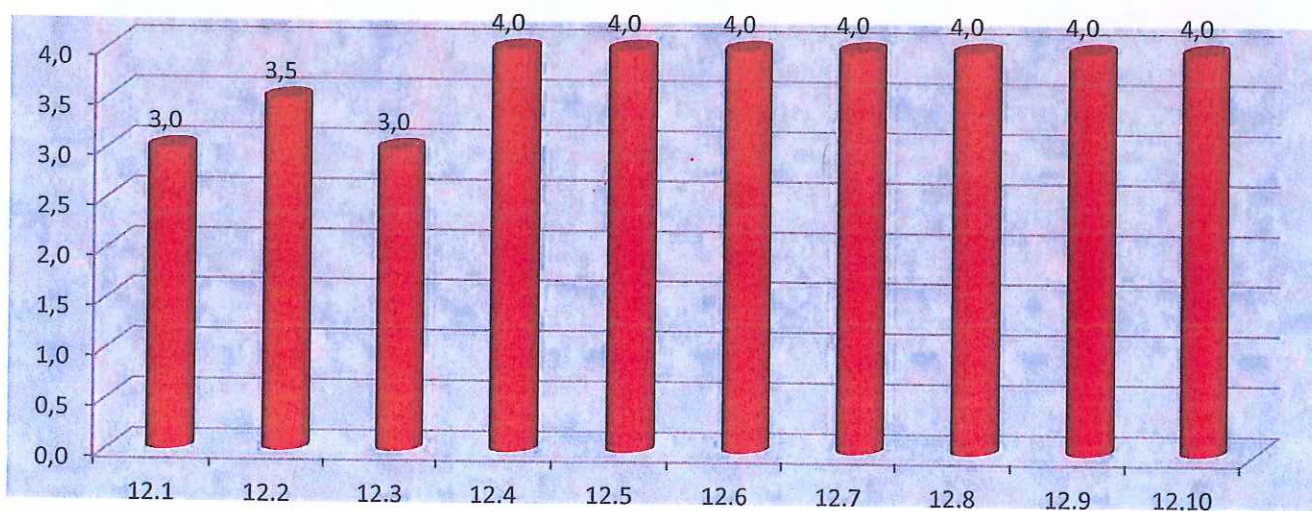
11 De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingenondersteuning en past het beleid zo nodig aan.		1	2	3	4	Gemiddelde
11.1	De school evalueert jaarlijks de leerlingenondersteuning.	0	0	0	2	4,0
11.2	De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de ingezette ondersteuningsmiddelen.	0	1	1	0	2,5
11.3	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.	0	0	0	2	4,0
11.4	De school evalueert jaarlijks het onderwijsleerproces.	0	0	0	2	4,0
11.5	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.	0	0	0	2	4,0
11.6	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.	0	0	0	2	4,0
11.7	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2	1			
		Aantal 3	1			
		Aantal 4	12			
		Gemiddeld			3,8	

De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingenondersteuning en past het beleid zo nodig aan.

12	De school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur.	1	2	3	4	Gemiddelde
12.1	De school heeft interne begeleiding met een duidelijke taakomschrijving.	0	0	2	0	3,0
12.2	Coaching en begeleiding van leraren maken onderdeel uit van de taak van de interne begeleiding.	0	0	1	1	3,5
12.3	Taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie op het terrein van de leerlingenondersteuning zijn duidelijk en transparant.	0	0	2	0	3,0
12.4	Leraren worden ondersteund bij het opstellen en uitvoeren van de OPP'en.	0	0	0	2	4,0
12.5	De interne begeleiding maakt integraal onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur van de school	0	0	0	2	4,0
12.6	De interne begeleiding is voldoende gekwalificeerd.	0	0	0	2	4,0
12.7	De school kan snel voldoende deskundigheid inschakelen voor hulp.	0	0	0	2	4,0
12.8	De school grijpt bij ernstige problemen snel in.	0	0	0	2	4,0
12.9	Leraren weten waar zij terecht kunnen in de regio voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	0	0	0	2	4,0
12.10	De interne ondersteuning is afgestemd op de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband.	0	0	0	2	4,0
		Aantal 1	0			
		Aantal 2		0		
		Aantal 3			5	
		Aantal 4				15
		Gemiddeld				3,8

De school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur.

13	De school heeft een effectief ondersteuningsteam.	1	2	3	4	Gemiddelde	
13.1	De interne begeleiding leidt het ondersteuningsteam in de school.	0	0	0	2	4,0	
13.2	Taken van het ondersteuningsteam zijn vastgelegd.	0	0	2	0	3,0	
13.3	Het ondersteuningsteam bereidt in elk geval verwijzing naar en bespreking van leerlingen in het multidisciplinair team of toewijzingscommissie voor.	0	0	0	2	4,0	
13.4	Het ondersteuningsteam zorgt voor het organiseren van de hulp om de school.	0	0	0	2	4,0	
13.5	Het ondersteuningsteam ondersteunt ouders/verzorgers.	0	0	0	2	4,0	
13.6	De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.	0	0	1	1	3,5	
		Aantal 1	0				
		Aantal 2	0				
		Aantal 3	3				
		Aantal 4	9				
		Gemiddeld					3,8

De school heeft een effectief ondersteuningsteam.

